សេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស

អនុម័តនិងប្រកាសដោយសេចក្តីសម្រេចចិត្តនៃមហាសន្និបាតលេខ ២១៧ $A\left(III\right)$ នៅថ្ងៃទី ១០ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៤៤

បុព្វកថា

ដោយយល់ឃើញថា ការទទួលស្គាល់សេចក្តីថ្លៃថ្នូរជាប់ពីកំណើត និងសិទ្ធិស្មើភាពគ្នា និងសិទ្ធិមិន អាចលក់ អូរ ផ្ទេរ ឬដកហូតបានរបស់សមាជិកទាំងអស់នៃគ្រួសារ មនុស្ស គឺជាគ្រឹះនៃសេរីភាព យុត្តិធម៌ និងសន្តិភាពក្នុងពិភពលោក។

ដោយយល់ឃើញថា ការមិនទទួលស្គាល់ និងការប្រមាថមើលងាយសិទ្ធិមនុស្ស នាំឱ្យមានអំពើ ព្រៃផ្សៃសាហាវយង់ឃ្នង ធ្វើឱ្យក្ដៅក្រហាយដល់សតិសម្បជញ្ជៈ
មនុស្សជាតិ និងថា ការឈានដល់ពិភព លោកមួយ ដែលមនុស្សទាំងឡាយមានសេរីភាពក្នុងការនិយាយស្ដី និងជំនឿ និងភាពរួចផុតពីការភ័យ ខ្លាច និងទុគិតភាព ត្រូវបាន
ប្រកាសថាជាសេចក្ដីប្រាថ្នាដ៏ខ្ពស់បំផុតរបស់មនុស្សទទៅ។

ដោយយល់ឃើញថា ជាការចាំបាច់ ដែលសិទ្ឋិមនុស្សត្រូវតែបានការពារដោយនីតិរដ្ឋ ដើម្បីជៀស វាងគុឱ្យមនុស្សបង្ខំចិត្តជាចុងក្រោយបង្អស់ បះបោរប្រឆាំងទល់និង អំណាចផ្ដាច់ការ និងការគាបសង្កត់។

ដោយយល់ឃើញថា ជាការចាំបាច់ ដែលត្រូវលើកស្លួយការពង្រីកទំនាក់ទំនងជាចិត្តភាព រវាង ប្រជាជាតិនានា។

ដោយយល់ឃើញថា ប្រជាជាតិទាំងឡាយនៃសហប្រជាជាតិ បានប្រកាសបញ្ជាក់សារជាថ្មីក្នុង ធម្មនុញ្ញសហប្រជាជាតិ នូវជំនឿរបស់ខ្លួនទៅលើសិទ្ធិមូលដ្ឋាននៃមនុស្ស លើសេចក្តីថ្លៃថ្នូរ លើតម្លៃរបស់ មនុស្ស និងលើសមភាពនៃសិទ្ធិរវាងបុរសនិងស្ត្រី ហើយប្តេជ្បាលើកស្លួយវឌ្ឍនភាពសង្គម និងកម្រិត ជីវភាពរស់នៅឱ្យកាន់តែប្រសើរ ឡើង ក្នុងសេរីភាពកាន់តែទូលំទូលាយ។

ដោយយល់ឃើញថា ដោយសហប្រតិបត្តិការជាមួយអង្គការសហប្រជាជាតិ រដ្ឋជាសមាជិកទាំង អស់សន្យាធ្វើឱ្យមានការគោរពជាសកល និងការប្រតិបត្តិនូវសិទ្ធិ និង សេរីភាពមូលដ្ឋាន។

ដោយយល់ឃើញថា ការយល់ដូចគ្នាមួយអំពីសិទ្ធិនិងសេរីភាពទាំងនេះ មានសារសំខាន់បំផុត ដើម្បីបំពេញនូវការសន្យាខាងលើ។

អាស្រ័យហេតុនេះ មហាសន្និបាតប្រកាសថា ៖

សេចក្តីប្រកាសជាសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្សនេះ ជាឧត្តមគត្សិមដែលប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់១ប្រទេស និង ប្រជាជាតិទាំងអស់ត្រូវធ្វើឱ្យបានសម្រេច ដើម្បីឱ្យបុគ្គលគ្រប់ៗរូប និង អង្គការសង្គមទាំងអស់ ដោយ រក្សាខ្ជាប់ជានិច្ចក្នុងស្មារតីរបស់ខ្លួន នូវសេចក្តីប្រកាសនេះ ខិតខំប្រឹងប្រែងបណ្តុះបណ្តាលការគោរពសិទ្ធិ និងសេរីភាពទាំងនេះ តាមរយៈ

ការបង្រៀននិងការអប់រំ ហើយនិងខំប្រឹង ប្រែងធានាឱ្យមានការទទួល ស្គាល់ និងការអនុវត្តជាសកល និងដោយស័ក្តិសិទ្ធិ នូវសិទ្ធិនិងសេរីភាព ដោយវិធានការជាតិ និង
អន្តរជាតិ ដែលមានលក្ខណៈរីកចម្រើនជាលំដាប់ ទាំងក្នុងចំណោមប្រជាពលរដ្ឋនៃរដ្ឋសមាជិក ទាំងក្នុងចំណោម ប្រជាពលរដ្ឋ ដែនដីដែលស្ថិតនៅក្រោមដែនសមត្ថកិច្ច
នៃរដ្ឋទាំងនោះ។
មាត្រា ១
មនុស្សទាំងអស់ កើតមកមានសេរីភាព និងសមភាព ក្នុងផ្នែកសេចក្តីថ្លៃថ្នូរនិងសិទ្ធិ។ មនុស្ស មានវិចារណញ្ញាណនិងសតិសម្បជញ្ជៈជាប់ពីកំណើត ហើយគប្បីប្រព្រឹត្ត
ចំពោះគ្នាទៅវិញទៅមក ក្នុង ស្ជារតីភាតរភាពជាបងប្អូន។
មាត្រា ២
មនុស្សម្នាក់១ អាចប្រើប្រាល់សិទ្ធិនិងសេរីភាពទាំងអស់ ដែលមានខែងក្នុងសេចក្តីប្រកាសនេះ ដោយគ្មានការប្រកាន់បែងខែកបែបណាមួយ មានជាអាទិ៍ ព្រុជសាសន៍
ពណ៌សម្បុរ ភេទ ភាសា សាសនា មតិនយោបាយ ឬមតិផ្សេង១ទៀត ដើមកំណើតជាតិ ឬសង្គម ទ្រព្យសម្បត្តិ កំណើត ឬស្ថានភាព ដទៃ១ទៀតឡើយ។
លើសពីនេះ មិនត្រូវធ្វើការប្រកាន់បែងថែកណាមួយ ដោយសំអាងទៅលើឋានៈខាងនយោបាយ ខាងដែនសមត្ថកិច្ច ឬខាងអន្តរជាតិរបស់ប្រទេស ឬដែនដីដែលបុគ្គល
ណាម្នាក់រស់នៅ ទោះបីជាប្រទេស ឬដែនដីនោះឯករាជ្យក្តី ស្ថិតក្រោមអាណាព្យាបាលក្តី ឬគ្មានស្វ័យគ្រប់គ្រងក្តី ឬស្ថិតក្រោមការដាក់ កម្រិតផ្សេងទៀតណាមួយ ដល់
អធិបតេយ្យភាពក្តី។
មាត្រា ៣
បុគ្គលម្នាក់១ មានសិទ្ធិរស់រានមានជីវិត សេរីភាព និងសន្តិសុខផ្ទាល់ខ្លួន។
មាត្រា ៥
គ្មានជនណាម្នាក់ ត្រូវស្ថិតក្នុងទាសភាព ឬស្ថិតក្នុងភាពជាអ្នកបម្រើដាច់ថ្លៃឡើយ។ ទាសភាព និងទាសពាណិជ្ជកម្ម តាមគ្រប់ទម្រង់ទាំងអស់ ត្រូវហាមឃាត់។
មាត្រា ៥
គ្មានជនណាម្នាក់ ត្រូវទទួលទារុណកម្ម ឬការប្រព្រឹត្តិមកលើខ្លួន ឬទណ្ឌកម្មឃោរឃៅ អមនុស្ស ធម៌ ឬបន្តោកបន្ទាបបានឡើយ។
មាត្រា ៦

ជនគ្រប់រូប មានសិទ្ធិឱ្យគេទទួលស្គាល់បុគ្គលិកលក្ខណៈគតិយុត្តរបស់ខ្លួន នៅគ្រប់ទីកន្លែង។ មាត្រា ៧ ជនគ្រប់រូប មានសិទ្ធិស្មើគ្នាចំពោះមុខច្បាប់ និងមានសិទ្ធិទទួលការការពារពីច្បាប់ស្មើ១គ្នា ដោយ គ្មានការរើសអើង។ មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិទទួលការការពារស្មើ១គ្នា ្រឆាំងនឹងការរើសអើងណា ដែលរំលោភលើសេចក្តីប្រកាសនេះ ព្រមទាំងប្រឆាំងនឹងការញុះញូង ឱ្យមានការរើសអើង។ មាត្រា ៨ មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិរកដំណោះស្រាយស័ក្តិសិទ្ធិមួយនៅចំពោះមុខសាលាជំរះក្តីជាតិ ដែល មានសមត្ថកិច្ច ចំពោះអំពើទាំងឡាយណាដែលរំលោភសិទ្ធិមូលដ្ឋានរបស់ ្លួន ដែលត្រូវបានទទួលស្គាល់ ដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ចូ ឬដោយច្បាប់។ មាត្រា ៩ គ្មានជនណាម្នាក់ ត្រូវបានចាប់ខ្លួន ឃុខ្លួន ឬនិរទេសុខ្លួន តាមអំពើចិត្តឡើយ។ មាត្រា ១០ មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិស្មើគ្នាពេញលេញ សុឱ្យគុលាការឯករាជ្យនិងមិនលំអៀង ពិនិត្យរឿង ក្ដីរបស់ខ្លួនជាសាធារណៈ និងដោយសមធម៌ ដើម្បីសម្រេចលើសិទ្ធិនិង កាតព្វកិច្ច និងលើភាពសមហេតុ ផល នៃការចោទប្រកាន់ទាំងឡាយខាងបទព្រហ្មទណ្ឌមកលើ្តខ្លួន។ មាត្រា ១១ ជនណាដែលជាប់ចោទពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ត្រូវសន្មតជាជនគ្មានទោស រប្បតដល់ពិរុទ្ធភាព ត្រូវបានរកឃើញ នៅក្នុងសវនាការជាសាធារណៈ ដែលមានការធានា ចាំបាច់ **ដើម្បី**ឱ្យជននោះការពារ ្លួន។ គ្មានជនណាម្នាក់ ត្រូវបានផ្តន្ទាទោសពីបទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ ដោយអំពើឬ ការខកខានមិនបាន ធ្វើ បើអំពើ ឬការខកខាននេះ មិនបានចែងក្នុងច្បាប់ជាតិ ឬអន្តរជាតិ ថាជា បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌនៅពេល ធ្វើអំពើ ឬមានការខកខាននេះ។ ដូចគ្នានេះដែរ មិនត្រូវមានការផ្ដន្ទាទោស ឱ្យធ្ងន់ជាងទោសដែលហុន កំណត់ឱ្យអនុវត្ត ក្នុងអំឡុងពេល ដែលបទល្មើសបានកើតឡើងឡើយ។ មាត្រា ១២

គ្មានមនុស្សណាម្នាក់ ត្រូវរងការរំលោភជ្រៀតជ្រែកតាមអំពើចិត្តក្នុងជីវិតឯកជន គ្រួសារ ទី លំនៅ ឬការឆ្លើយឆ្លង ឬការធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់កិត្តិយស និងកេរ្តិ៍ឈ្មោះរបស់
្លួនបានឡើយ។ ជនគ្រប់រូប មានសិទ្ធិ ទទួលការការពារពីច្បាប់ ប្រឆាំងនិងការជ្រៀតជ្រែក ឬការប៉ះពាល់បែបនេះ។
មាត្រា ១៣
មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិធ្វើដំណើរដោយសេរី និងមានសិទ្ធិជ្រើសរើរសនិវេសនដ្ឋាន ក្នុងរដ្ឋ មួយ។
មនុស្សគ្រប់រូបមានសិទ្ធិចាកចេញពីប្រទេសណាមួយ រួមទាំងប្រទេសរបស់ខ្លួនផង និងមាន សិទ្ធិវិលត្រឡប់មកប្រទេសរបស់ខ្លួនវិញ។
មាត្រា ១៥
មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិស្វែងរក និងទទួលកន្លែងជ្រកកោន ក្នុងប្រទេសដទៃទៀត ក្នុង ករណីមានការធ្វើទុក្ខបុកម្នេញមកលើខ្លួន។
សិទ្ធិស្បជកកោននេះ មិនអាចលើកមកសំអាងបានទេ ក្នុងករណីមានការចោទប្រកាន់ ដែល ពិតជាកើតឡើងពីបទល្មើសមិនមែននយោបាយ ឬពីការប្រព្រឹត្តណា ដែល
ផ្ទុយពីគោលចំណង និង គោលការណ៍ទាំងឡាយរបស់សហប្រជាជាតិ។
មាត្រា ១៥
មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិទទួលបានសញ្ញាតិមួយ។
គ្មានជនណាម្នាក់ អាចត្រូវដកហូតសញ្ហាតិ ឬឬរារាំងសិទ្ធិប្តូរសញ្ហាតិរបស់ខ្លួន តាមអំពើចិត្ត បានឡើយ។
មាត្រា ១៦
មនុស្សប្រុសស្រីដល់អាយុគ្រប់ការ មានសិទ្ធិរៀបអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងកសាងគ្រួសារ ដោយ មិនប្រកាន់ព្រជសាសន៍ សញ្ញាតិ ឬសាសនាឡើយ។ មនុស្សប្រុសស្រី មានសិទ្ធិ
ស្មើគ្នាក្នុងការរៀបអាពាហ៍ ពិពាហ៍ ក្នុងចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍ និងក្នុងពេលរំលាយចំណងអាពាហ៍ពិពាហ៍។
អាពាហ៍ពិពាហ៍និងអាចប្រព្រឹត្តទៅបាន លុះត្រាតែមានការព្រមព្រៀងដោយសេរី និងពេញ លេញពីអនាគតថ្តីប្រពន្ឋ។
គ្រួសារជាអង្គភាពធម្មជាតិនិងជាអង្គភាពម្លលដ្ឋាននៃសង្គម ហើយ គ្រួសារមានសិទ្ធិទទួល ការការពារពីសង្គមនិងរដ្ឋ។
មាត្រា ១៧

មនុស្សគ្រប់រូប ទោះតែម្នាក់ឯងក្តី ឬដោយរួមជាមួយអ្នកដទៃក្តី មានសិទ្ធិជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ។
គ្មានជនណាម្នាក់ ត្រូវបានដកហូតកម្មសិទ្ធិ តាមអំពើចិត្តឆ្មើយ ។
មាត្រា ១៨
ជនគ្រប់រូប មានសិទ្ធិសេរីភាពខាងការគិត សតិសម្បជញ្ជៈ និងសាសនា។ សិទ្ធិនេះ រាប់បញ្ជូល ទាំងសេរីភាពផ្លាស់ប្តូរសាសនា ឬជំនឿ ព្រមទាំងសេរីភាពសម្តែងសាសនា
ឬជំនឿរបស់ខ្លួន តែម្នាក់ឯង ឬដោយ្បួមជាម្ជួយអ្នកដទៃ ជាសាធារណៈ ឬជាឯកជន តាមការបង្កាត់បង្រៀន ការអនុវត្ត ការគោរព ប្ូជា និងការប្រតិបត្តិតាម។
មាត្រា ១៩
មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការមានមតិ និងការសម្ដែងមតិ។ សិទ្ធិនេះ រាប់បញ្ជូល ទាំងសេរីភាពក្នុងការប្រកាន់មតិ ដោយគ្មានការជ្រៀតជ្រែក និងសេរីភាពក្នុង
ការស្វែងរក ការទទួល និងការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន និងគំនិតនានាដោយគ្មានព្រំដែនទឹកដី ទោះតាមរយៈមធ្យោបាយសម្ដែង មតិណាមួយក៏ដោយ។
មាត្រា ២០
មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិសេរីភាពក្នុងការប្រជុំ ឬការួរួមគ្នាជាសមាគម ដោយសន្តិវិធី។
គ្មានជនណាម្នាក់ ត្រូវបានបង្ខិតបង្ខំ ឱ្យច្រូល្បួមក្នុងសមាគមណាមួយឡើយ។
មាត្រា ២១
មនុស្សគ្រប្ស៊ីប មានសិទ្ធិច្ឆល្បួមក្នុងការដឹកនាំកិច្ចការសាធារណៈនៃប្រទេសរបស់ខ្លួន ដោយ ផ្ទាល់ ឬតាមរយៈតំណាង ដែលបានជ្រើសរើរសដោយសេរី។
មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិច្ឆលបម្រើមុខងារសាធារណៈនៃប្រទេសរបស់ខ្លួន ក្នុងលក្ខខណ្ឌ សមភាព។
ឆន្ទៈរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ ជាម្ជលដ្ឋានអំណាចនៃការដឹកនាំកិច្ចការសាធារណៈ។ ឆន្ទៈនេះ ត្រូវ សម្ដែងចេញតាមរយៈការបោះឆ្នោតទៀងទាត់ តាមពេលកំណត់ និង
ពិតប្រាកដ ដែលមានលក្ខណៈសកល ស្មើ្មភាព និងសម្ងាត់ ឬតាមនីតិវិធីសមម្លួល ដែលធានាសេរីភាពនៃការបោះឆ្នោត។
មាត្រា ២២
ក្នុងឋានៈជាសមាជិកនៃសង្គម មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិទទួលបានសន្តិសុខសង្គម និងមានបុព្វ សិទ្ធិសម្រេចបានសិទ្ធិខាងសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និងវប្បធម៌ ដែលចាំបាច់
សម្រាប់សេចក្តីថ្លៃថ្នូរ និងការ រីកចំរើនដោយសេរីនៃបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់ខ្លួន តាមរយៈការខិតខំរបស់ជាតិ និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរ ជាតិ និងដោយយោងទៅតាម

ការរៀបចំ និងធនធានរបស់ប្រទេសនីម្ជយ១។
មាត្រា ២៣
មនុស្សគ្រប់្សប មានសិទ្ធិមានការងារធ្វើ ជ្រើសរើសការងារដោយសេរី ទទួលលក្ខខណ្ឌ ការងារត្រឹមត្រូវ និងពេញចិត្ត និងមានការការពារប្រឆាំងនឹងភាពអត់ការងារធ្វើ។
មនុស្សគ្រប់្សប មានសិទ្ធិទទួលប្រាក់បៀវត្សស្មើគ្នា ចំពោះការងារដូចគ្នា ដោយគ្មានការរើស អើង។
អ្នកធ្វើការងារ មានសិទ្ធិទទួលបានលាភការដោយសមធម៌ និងពេញចិត្ត ដើម្បីធានាអត្ថិភាព រស់នៅរបស់ខ្លួននិងគ្រួសារ ឱ្យសមស្របនឹងសេចក្តីថ្លៃថ្នូរនៃមនុស្ស និងត្រូវ បានបំពេញបន្ថែមទៀត ដោយមធ្យោបាយផ្សេង១នៃការការពារផ្នែកសង្គម ប្រសិនបើចាំបាច់។
មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិប រ ង្កីតសហជីព និងច្រល្បួមក្នុងសហជីព ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍ របស់្គខ្លួន។
មាត្រា ២៤
មនុស្សគ្រប្សែប មានសិទ្ធិឈប់សម្រាក និងលំហែកំសាន្ត រួមបញ្ជូលទាំងកម្រិតម៉ោងការងារ សមហេតុផល និងការឈប់សម្រាក ដោយបានប្រាក់បៀវត្សតាម ពេលកំណត់ទៀងទាត់។
មាត្រា ២៥
មនុស្សគ្រប្ស៊ុប មានសិទ្ធិទទួលបានកម្រិតជីវភាពគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីធានាសុខភាព និង សុខុមាលភាពរបស់ខ្លួន និងគ្រួសារ រួមមានចំណីអាហារ សម្លៀកបំពាក់ លំនៅដ្ឋាន
ការថែទាំសុខភាព និងសេវាសង្គមកិច្ចចាំបាច់ផ្សេង១ទៀត។ មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិទទួលបានការគាំពារនៅពេលគ្មាន ការងារធ្វើ មានជំងឺ ពិការ មេម៉ាយ ឬពោះម៉ាយ
ចាស់ជរា ឬនៅពេលបាត់បង់មធ្យោបាយធានាជីវភាព ដែលបណ្ដាលមកពីកាលៈទេសៈផុតពីឆន្ទៈរបស់្គខ្លួន។
មាតុភាពនិងកុមារភាពមានសិទ្ធិទទួលជំនួយនិងការថែទាំពិសេស។ កុមារគ្រប់រូប ទោះកើត ពីឪពុកម្ដាយមានខាន់ស្លា ឬឥតខាន់ស្លាក្ដី ត្រូវបានទទួលការពារខាងសង្គមកិច្ច
ដូចគ្នា។
មាត្រា ២៦
មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិទទួលបានការអប់រំ។ ការអប់រំ ត្រូវឥតបង់ថ្លៃ យ៉ាងហោចណាស់ សម្រាប់ការអប់រំបឋមសិក្សា និងអប់រំមូលដ្ឋាន។ ការអប់រំបឋមសិក្សា គឺជា កាតព្វកិច្ច។ ការអប់រំ ខាងបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ ត្រូវរៀបចំឱ្យមានជាទូទៅ។ ការអប់រំឧត្តមសិក្សា ត្រូវបើកឱ្យចូលរៀន ស្មើភាពគ្នា ដោយឈរលើម្ូលដ្ឋានសមត្ថភាព។

ការអប់រំ ត្រូវសំដៅទៅរកការរីកល្អតលាស់ពេញលេញនៃបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់មនុស្ស និង ការពង្រឹងការគោរពសិទ្ធិមនុស្ស និងសេរីភាពមូលដ្ឋាន។ ការអប់រំនេះ ត្រូវលើ
កកំពស់ការយល់ដឹង ការអត់ឱនអធ្យាស្រ័យគ្នា និងមិត្តភាពរវាងប្រជាជាតិ និងក្រុមព្រជសាសន៍ ឬក្រុមសាសនាទាំងអស់ ព្រមទាំងការអភិវឌ្ឍន៍សកម្មភាពរបស់
សហប្រជាជាតិ ក្នុងការថែរក្សាសន្តិភាព។
មាតាបិតា មានសិទ្ធិជាអាទិភាព ក្នុងការជ្រើសរើរសប្រភេទនៃការអប់រំ សម្រាប់បុត្រធីតា របស់្គខ្លួន។
មាត្រា ២៧
មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិច្ឆល្សមដោយសេរី ក្នុងជីវភាពវប្បធម៌របស់សហគមន៍ អាស្រីយផល សិល្បៈ និងច្ឆល្សមចំណែកក្នុងវឌ្ឍនភាពវិទ្យាសាស្ត្រ និងក្នុងផលប្រយោជន៍ ដែលបានមកពីវឌ្ឍនភាព នេះ។
មនុស្សគ្រប់រូប មានសិទ្ធិទទួលបានការការពារផលប្រយោជន៍ខាងសីលធម៌ និងសម្ភារៈ ដែល បានមកពីផលិតកម្មខាងវិទ្យាសាស្ត្រ អក្សរសាស្ត្រ ឬសិល្បៈ ដែលជាស្នាដៃ របស់ខ្លួន។
មាត្រា ២៨
មនុស្សគ្រប់្សប មានសិទ្ធិទទួលបាននូវសណ្ដាប់ធ្នាប់សង្គមនិងអន្តរជាតិ ដែលធ្វើឱ្យសិទ្ធិ និង សេរីភាព ចែងក្នុងសេចក្ដីប្រកាសនេះ អាចសម្រេចបានដោយពេញលេញ។
មាត្រា ២៩
មនុស្សគ្រប់្សប មានករណីយកិច្ចចំពោះសហគមន៍ ដែលជាកន្លែងតែមួយគត់ ដែលអាច ប ង្កើត បានការរីកចម្រើនដោយសេរី និងពេញបរិប្ជូរណ៍នួវបុគ្គលិកលក្ខណៈរបស់
2 <u>5</u> 4
ក្នុងការប្រើប្រាស់សិទ្ឋិនិងសេរីភាពរបស់ខ្លួន មនុស្សគ្រប់្សីប ត្រូវស្ថិតនៅត្រឹមតែកម្រិត ព្រំដែន ដែលច្បាប់បានកំណត់ សំរាប់ធានាការទទួលស្គាល់ និងការគោរពសិទ្ឋិ និង សេរីភាពរបស់អ្នកដទៃ និងបំពេញសេចក្តីត្រូវការយ៉ាងត្រឹមត្រូវខាងសីលធម៌ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ និងសុខុមាលភាពទូទៅ នៅក្នុងសង្គមប្រជាធិបតេយ្យ
តែប៉ណ្ណោះ។
្ត្រ តែយ៉ាងណាក៏ដោយ សិទ្ឋិនិងសេរីភាពទាំងនេះ មិនអាចយកទៅប្រើប្រាស់ផ្ទួយនិងគោល បំណង និងគោលការណ៍ទាំងឡាយរបស់សហប្រជាជាតិឡើយ។
មាត្រា ៣០
គ្មានបទបញ្ញត្តិណាមួយនៃសេចក្តីប្រកាសនេះ អាចត្រូវបានបកស្រាយ តម្រូវថា រដ្ឋណាមួយ ក្រុមណាមួយ ឬបុគ្គលណាម្នាក់ មានសិទ្ធិបែបណាមួយ ក្នុងការធ្វើសកម្មភាព

ឬការប្រព្រឹត្តអឺពើអ្ហីមួយ ដែលសំដៅទៅបំផ្លិចបំផ្លាញនូវសិទ្ធិ និងសេរីភាពទាំងឡាយ ដែលមានចែងនៅក្នុងសេចក្តីប្រកាសនេះ ឡើយ។